

Seyhan Milletvekili Sinan Tekelioğlu'nun, Toprak Mahsulleri Vergisi Kanununun kaldırılması hakkındaki kanuna ek 2/10, Çorum Milletvekili Necdet Yücer'in, 4888 sayılı Kanuna ek 2/19 sayılı Kanun teklifleriyle Toprak Mahsulleri Vergisi artıklarının taksitlendirilmesi hakkında 1/49 sayılı Kanun tasarısı ve Tarım, Maliye ve Bütçe Komisyonları raporları

Seyhan Milletvekili Sinan Tekelioğlu'nun Toprak Mahsulleri Vergisi Kanununun kaldırılması hakkındaki kanuna ek kanun teklifi (2/10)

Gerekçe

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

23 . I . 1946 tarih ve 4840 sayılı kanunla Toprak Mahsulleri Vergisi Kaldırılmış olduğu halde daha evvelden tahakkuk ettirilmiş olan bu vergiye ait borçların Maliye Bakanlığı tarafından tahsil edilmekte olduğu görülmektedir.

Bu yüzden birçok avamil ve tesirat ile borçlarını ödemek kudret ve kuvvetinde bulunamayan fakir halk büyük müşkülâta uğramaktadırlar.

Esasen bu verginin tahakkuk ve tahsilinde tah min usulü esas ittihaz edilmiş olduğu için acemi memurların hataları yüzünden vergi miktarı ödenemeyecek dereceye çıkarılmış hattâ mükelleflerden bütün mahsulâtını Devlete verdiği halde yine borçları kalanlar da olmuştur.

Toprak Mahsulleri Vergisinin kaldırılmasından sonra kendi işelerini çok zorlukla temin eden fakir köylüler geri kalan borçlarını ödeyemedikleri için Maliye Bakanlığı bütün kuvvetini seferber ederek köylere sevketmiş bulunmaktadır. Hiç şüphe yok ki, bu memurlara Maliye Bakanlığı harcıra ve masarifi zaruriye namıyla bir meblâğda ödemektedir.

Farzımuhal, Maliye Bakanlığı bu vergi bakayasını tamamiyle tahsil etmiş olsa bile bunun tutarı, gönderdiği memurların harcıra ve masarifizaruriyelerine bile tekabül edemeyeceğinden bu verginin affiyle çok müşkül durumda olan borçlu köylülerin sevindirilmesi daha muvafık olur kanaatındayım.

Leffen takdim ettiğim kanun tasvip ve tetkik buyurulmak üzere Büyük Millet Meclisi Yüksek katına sunulmasını sonsuz saygılarımla dilerim.

Seyhan Milletvekili
Sinan Tekelioğlu

TEKLİF

23 . I . 1946 tarih ve 4840 sayılı Toprak Mahsulleri Vergisinin kaldırılması hakkındaki kanuna aşağıdaki madde eklenmiştir.

MADDE 1. — 23 . I . 1946 tarih ve 4840 sayılı Kanunun neşri tarihine kadar Devlete bu vergiden borçlu olanların borçları affolunmuştur.

MADDE 2. — Bu kanun yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.
MADDE 3. — İşbu kanunu yürütmeğe Maliye Bakanı ödevlidir.

Seyhan Milletvekili
Sinan Tekelioğlu

Çorum Milletvekili Necdet Yücer'in, 4888 sayılı Kanuna ek kanun teklifi ve Tarım Komisyonu raporu (2/13)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Toprak Mahsulleri Vergisi bakıyelerinin affedilmesi hakkında 17 . V . 1946 tarih ve 4888 sayılı Kanuna ek olarak hazırladığım kanun teklifinin, gerekçesiyle birlikte, sunulduğunu derin saygılarıyla arz ederim.

9 . XII . 1946

Çorum Milletvekili
Dr. Necdet Yücer

Gerekçe

İkinci Dünya Harbinin ortaya koyduğu ağır şartlar ve bu şartların icap ve zaruretleri 4553 sayılı Toprak Mahsulleri Vergisi Kanununun vücut bulmasına sebebiyet vermiş ise de bu kanun, ilk imkânın husulünde 4840 sayılı Kanunla yürürlükten kaldırılmış ve nihayet sözü geçen vergiden arta kalan bakıyelerin de, 1946 yılı mahsulü üzerinden tâyin edilecek rayiçlere göre paraya çevrilerek aynı yıl mahsulünün idrak tarihinden üç ay zarfında tahsil olunması hakkında 4888 numaralı Kanun neşredilmiştir.

Yaptığım incelemeye göre, gerçekten köylü ocaklarımızın takriben % 15 - 20 si bu artıkları ödeyemeyecekleri gibi ödeyebilmelerine de maddeten imkân mütalâa edilememektedir. Bu yüzden «Tahsili Emval Kanunu» gereğince haciz muamelesi tatbik olunmakta ve esasen yoksul ve muhtaç durumları itibariyle borçlarını ödeyemiyen bu vatandaşların tâkip ve tazyik edilmesi ciddî güçlüklerle sebebiyet vermektedir.

Her ne şekilde olursa olsun tasfiyesine gidilmesi hiç bir suretle müspet bir sonuç vermeyecek olan Toprak Mahsulleri Vergisi bakıyelerinin affedilmesi, en çetin yurt hizmetlerine büyük feragatle koşan müstahsılımızı sevindirecek ve bahusus yoksul ve muhtaç köylü ocaklarını feraha kavuşturacaktır.

Bu mülâhazaya binaen, leffen sunduğum ivedilik gerekçesini ve kanun tasarısını hazırlamış bulunmaktayım.

Saygı ile arz ederim.

9 . XII . 1946

Çorum Milletvekili
Dr. Necdet Yücer

Toprak Mahsulleri Vergisi bakiyelerinin affı hakkında hazırlanan kanun tasarılarının encümenlerde ve Umumi Heyette ivedilikle müzakeresi hakkında

9 . XII . 1946

Yüksek Başkanlığa

Toprak Mahsulleri Vergisi bakiyelerinin affedilmesi hakkında, 4888 sayılı Kanuna ek olarak hazırladığım kanun teklifi ve gerekçesi Yüce Başkanlıklarına sunulmuş bulunmaktadır.

Diğer bir Milletvekili arkadaşımızın da aynı gayeyi istihdafen hazırladığı tasarı ve Hükümetin, mâruz bakiyelerin taksitlendirilmesi yolunda yaptığı teklif Tarım Encümeninde görüşülerek bakiyelerin affı lehinde ittifakla karar verilmiş ve kanun tasarılarımız Maliye Encümenine sevk edilmiştir.

Halbuki 4888 sayılı Kanununun 3 ncü maddesinin ilk fıkrası gereğince paraya çevrilen bu vergi artıklarının, 1946 yılı mahsulünün idraki tarihinden başlamak üzere tahsil ve cibayeti icap eylediğinden köylerde Tahsili Emval Kanunu hükümlerine uyularak yapılan takiplerin müsmir olmadığı ve ciddi müşkillere yol açtığı anlaşılmaktadır.

Bu durum muvacehesinde, gerek benim tarafımdan, gerek diğer bir Milletvekili arkadaşımız ve gerekse Hükümet tarafından hazırlanan kanun tasarılarımızın encümenlerde ve Yüksek Mecliste ivedilikle müzakeresi zarureti hâsıl olmaktadır.

Başkanlığın yüce tensiplerine iktiran eylediği takdirde, mütalâamın, bir teklif olarak Umumi Heyetin yüksek ittıla ve kararına arz edilmesini derin saygılarımla rica ederim.

Çorum Milletvekili

Dr. N. Yücer

TEKLİF

Toprak Mahsulleri vergisi bakiyelerinin 1946 yılı mahsulü üzerinden tâyin edilecek rayıçlara göre aynı yıl mahsulünün idrâk tarihinden üç ay zarfında tahsil edilmesi hakkındaki 4888 sayılı Kanuna ek kanun

MADDE 1. — 4553 sayılı Kanun gereğince 1945 ve daha evvelki yıllar için salınmış olan toprak mahsulleri aynı vergisini ödeyemiyen vatandaşların 4888 sayılı Kanun hükümlerine göre nakden ödeyecekleri bakiyeler affedilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

9 . XII . 1946

Çorum Milletvekili

Dr. Necdet Yücer

Tarım Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Tarım Komisyonu

Esas No. 2/19

Karar No. 4

17 . XII . 1946

Yüksek Başkanlığa

Toprak Mahsulleri Vergisi artıklarının affı ve ivedilikle müzakeresi hakkında Çorum Milletvekili Dr. Necdet Yücer tarafından verilip Komisyonumuza havale buyurulan kanun teklifi daha evvel Komisyonumuzca kabul edilip Yüksek Başkanlığa sunulan Seyhan Milletvekili Sinan Tekelioğlu'nun teklifinin ayıdır.

Yalnız ivedilikle müzakeresi teklifi Komisyonumuzca da uygun görülmüştür. Havalelerine göre Maliye Komisyonuna gönderilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Tarım Komis-

yonu Başkanı

İzmir

R. Köken

Sözcü

Manisa

Y. Özey

Kâtip

Manisa

H. Öztarhan

Bursa

A. Duru

Denizli

K. C. Öncel

Malatya

A. Esenbel

İmzada bulu-
namadı

Maraş

A. Yayıoğlu

Sinob

E. Kök

Çorum

N. Atalay

İmzada bulu-
namadı

Eskişehir

E. Şazak

Malatya

M. N. Karaköylü

Seyhan

K. Ener

Çanakkale

H. Bingül

Denizli

C. Çalgüner

İmzada bulu-
namadı

İstanbul

C. Baban

İmzada bulu-
namadı

Maraş

R. Çuhadar

Siird

A. R. Esen

Giresun

F. Yüzatlı

Toprak Mahsulleri Vergisi artıklarının taksitlendirilmesi hakkında kanun tasarısı (1/49)

T. C.

Başbakanlık

Muamelât Genel Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı: 71 - 658, 6/2633

14 . XI . 1946

Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Toprak Mahsulleri Vergisi artıklarının taksitlendirilmesi hakkında Maliye Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 14 . XI . 1946 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun tasarısının gerekçesiyle birlikte sunulduğunu arz ederim.

Başbakan

R. Peker

Gerekçe

1945 ve daha evvelki istihsal yıllarına ait aynı Toprak Mahsulleri Vergisi artıklarının 24 . V . 1946 tarihinde yürürlüğe giren 17 . V . 1946 tarihli ve 4888 sayılı Kanunla 1946 mahsulünün idraki tarihinden başlamak üzere 3 ay zarfında para olarak tahsil edilmesi kabul olunmuş ise de köylümüzün 1945 yılındaki kuraklığın ve İkinci Cihan Harbinin tevhit eylediği iktisadi düzensizliğin tesirlerinden 1946 yılında da kurtulamamış bulunması dolayısıyla gerek nakten tahakkuk et-

tirilmiş, gerekse 4888 sayılı kanunla paraya çevrilmiş olan Toprak Mahsulleri Vergisi artıklarının süresinde ve kolaylıkla ödemekte müşkülâta mâruz kaldıkları anlaşılmıştır. Bu itibarla mükelleflerin durumlarını düzeltmeğe ve vergi borçlarını kolaylıkla ödemelerini sağlamağa imkân vermek üzere vergi artıklarınının 1947 ve 1948 yıllarında eşit taksitlerle tahsili için işbu kanun tasarısı hazırlanmıştır.

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Toprak Mahsulleri Vergisi artıklarının taksitlendirilmesi hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar tahsil edilmemiş olan toprak mahsulleri vergisi artıklarıyla zamları 1947 ve 1948 yıllarında dört eşit taksitle tahsil olunur.

Tahsil süreleri her mahallin iklim şartlarına göre il idare kurulunca belli edilir.

Vergileri ihraç ve satış veya girçürleme sırasında tahsil olunan maddeler hakkındaki hükümler mahfuzdur.

MADDE 2. — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar vaktinde ödenmemiş vergilerden dolayı tahakkuk ettirilmiş ve henüz tahsil edilmemiş % 10 tehhür zamları terkin olunur. Ancak birinci maddeye göre taksitlendirilen vergilerin taksit sürelerinde ödenmemesi halinde 4553 sayılı Kanununun 38 nci maddesinin 1 nci fıkrası hükmü uygulanır.

MADDE 3. — 17 . V . 1946 tarihli ve 4888 sayılı Kanununun 3 ncu maddesi kaldırılmıştır.

MADDE 4. — Bu kanun 1 . I . 1947 tarihinden

de yürürlüğe girer.

MADDE 5. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

Başbakan <i>R. Peker</i>	Devlet Bakanı Başbakan Yardımcısı <i>M. Ökmen</i>
Devlet Bakanı <i>M. A. Renda</i>	Adalet Bakanı <i>Ş. Devrin</i>
Millî Savunma Bakanı <i>C. C. Toydemir</i>	İçişleri Bakanı <i>Ş. Sökmensüer</i>
Dışişleri Bakanı <i>H. Saka</i>	Maliye Bakanı <i>H. N. Keşmir</i>
Millî Eğitim Bakanı <i>Rıfat Ş. Siner</i>	Bayındırlık Bakanı <i>C. K. İncedayı</i>
Ekonomi Bakanı <i>T. B. Balta</i>	Sağlık ve Sosyal Y. Bakanı <i>Dr. B. Ue</i>
Gümrük ve Tekel Bakanı <i>T. Coşkan</i>	Tarım Bakanı <i>F. Kurdoğlu</i>
Ulaştırma Bakanı <i>Ş. Koçak</i>	Ticaret Bakanı <i>A. İnan</i>

Tarım Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Tarım Komisyonu

Esas No. 1/49, 2/10

Karar No. 3

16 . XII . 1946

Yüksek Başkanlığa

Toprak Mahsulleri Vergisi artıklarının taksitlendirilmesi için Maliye Bakanlığınca hazırlanıp Bakanlar Kurulunun 14 . XI . 1946 tarihli toplantısında Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun tasarısı ile bu artıkların affı hakkında Seyhan Millevekili Sinan Tekelioğlu'nun

kanun teklifi Maliye Bakanı ve uzmanları ve teklif sahibi hazır bulundukları halde Komisyonumuzda okundu ve görüşüldü.

Olganüstü durumun meydana getirdiği ve istihsal maliyetini yükselttiği şartlar içinde memleket ziraatının temelini teşkil eden hububat

çiftçisinin bilhassa kurak senelerde ne derece zor durumlar karşısında bulunduğu ve Hükümet gerekçesinde de belirtildiği üzere kuraklık yüzünden bu vergi artıklarının tahsilinin bir kat daha güçleştiği malûmdur.

Tahmin usulüne dayanan bu verginin tahakkukunda birçok yanlışlıklar meydana geldiği ve artıkların daha ziyade küçük çiftçi ve köylüyü ilgilendiren ve bugün ortadan kalkmış bulunan bir vergiye taallüku gözönünde tutulursa bunun affı cihetine gidilmesindeki isabet kendiliğinden anlaşılır. Çiftçilerimiz bu vergiyi yanlış tahminler, kurak senelerin ve İkinci Cihan Harbinin meydana getirdiği zorluklar içinde ödediler. Kalan kısmın tahsili hususunda bütün tedbirler ve takiplere müracaat olunduğu halde beklenen sonuç alınamamıştır.

Kuraklık yüzünden kendilerine yemeklik ve tohumluk verilecek derecede müşkül durumda bulunan ve ödeme kabiliyetini kaybeden çiftçilerden bundan sonra ihtiyar olunacak masraflara rağmen bu vergi artıklarının alınmasında birçok zorluklarla beraber beklenen miktarla-

rın da alınmayacağı mülâhazalarıyla Komisyonumuz da af teklifini yerinde görmüştür.

Havaleleri gereğince Maliye Komisyonuna gönderilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Tarım Komisyonu Başkanı	Sözcü	
İzmir	Manisa	
<i>R. Köken</i>	<i>Y. Özey</i>	
Kâtip		
Manisa	Bursa	Çorum
<i>H. Öztarhan</i>	<i>A. Duru</i>	<i>N. Atalay</i>
		İmzada bulunamadı
Denizli	Denizli	Eskişehir
<i>C. Çalgüner</i>	<i>K. C. Öncel</i>	<i>E. Sazak</i>
İmzada bulunamadı		
İstanbul	Malatya	
<i>C. Baban</i>	<i>A. Esenbel</i>	
İmzada bulunamadı	İmzada bulunamadı	
Malatya	Maraş	
<i>M. N. Karaköylü</i>	<i>R. Çuhadar</i>	
Maraş	Seyhan	Siird
<i>A. Yayıroğlu</i>	<i>K. Ener</i>	<i>A. R. Esen</i>
Çanakkale	Sinob	Giresun
<i>H. Bingül</i>	<i>E. Kök</i>	<i>F. Yüzatlı</i>

Maliye Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Maliye Komisyonu

Esas No. 1/49

Karar No. 2/10, 19

20 . I . 1947

Yüksek Başkanlığa

Toprak Mahsulleri Vergisi artıklarının tak-sitlendirilmesine dair Maliye Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunun 14 . XI . 1946 tarihli toplantısında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun tasarısı ve gerekçesiyle anılan verginin tamamen affolunması hakkındaki Seyhan Milletvekili Sinan Tekelioğlu ve Çorum Milletvekili Necdet Yücer'in kanun teklifleri ve Tarım Komisyonunun bu husus hakkındaki raporu Komisyonumuza havale olunmakla Maliye Bakanı ve uzmanlarıyla teklif sahiplerinden Necdet Yücer'in hazır oldukları halde okunup incelendi.

Fevkalâde zaruretlerin doğurduğu sebep ve saiklerle vazolunmuş bulunan ve tahmin esasına istinat etmesi itibarıyla de uygulanmasında

birçok usulsüzlük ve nispetsizlikler yapılmış olması muhtemel olan Toprak Mahsulleri Vergisi halen kaldırılmış bulunmaktadır. Bu verginin bir kısmının şimdiye kadar tahsil edilememesi borçlu kalan mükelleflerin çok fakir olmalarından ve ödeme kabiliyetlerinin yokluğundan ileri gelmiştir. 945 senesindeki kuraklık halen dahi devam eden İkinci Cihan Harbinin ekonomik alanda yarattığı düzensizlik bunların ödeme kabiliyetsizliklerini daha da arttırmış bulunmaktadır. Bu sebeplerle bu mükellefler üzerine şimdiye kadar yapılan ciddi takipler müsbet netice vermemiştir.

Bunlardan başka miktarı 22 milyon lira olan Toprak Mahsulleri Vergisi artıklarının bu verginin umumî tutarı olan 250 milyon lira ile

yapılan mukayesesinde de bunun normal bir vergi bakiyesinden başka birşey sayılmıyacağı tezahür eder.

Bütün bu sebeplerle bu verginin taksitlendirilmesi yoluna gidilse dahi tahsiline imkân bulunamayacağı, beyhude emek ve masraf ihtiyarından başka bir netice vermeyeceği ve üstelik te vatandaşların huzursuzluğuna sebep olacağı kanaatine varılmış ve bu sebeple Tarım Komisyonunun kararı veçhile bu artıkların tamamen affının uygun olacağına Komisyonumuzda çoğunlukla karar verilmiştir.

Havalesi gereğince Bütçe Komisyonuna verilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Maliye Komisyonu

Başkanı	Sözcü	Kâtip
İzmir	Samsun	Urfa
Ş. Adalan	R. Işıtan	V. Gerger
Muhalifim	Muhalifim	
mütaleam aşagıdadır.	mütaleam aşagıdadır.	Elâzığ F. Karakaya
Kastamonu	Konya	Malatya
H. Çelen	S. Çumralı	M. N. Zabcı
Muhalifim	Sinob	Tokad
mütaleam aşagıdadır.	I. Aksoy	C. Kovalı
Yozgad		muhalifim
İmzada bulunamadı		mütaleam aşagıdadır.

1. — Mükelleflerin çoğu tarafından tamamen ödenmiş bir vergiyi bunu şu veya bu sebeple hiç ödememiş olanlardan, büsbütün kaldırmak, âme mükellefiyetlerinin ana kaidelerinden olan müsavat prensipini ihlâl eder ve vatandaşlarda vaktinde ifa edilmeyen bir mükellefiyetten zamanla kurtulma imkânı olduğu zehabını yaratır.

2. — Toprak Mahsulleri Vergisi bakiyelerinden yapılacak tahsilât karşılığı olarak

1947 senesi bütçesine 8 milyon liralık ödenek konmuştur. Bu verginin affı halinde bu 8 milyon liralık açığı kapamak için yeni bir karşılık sağlamak zarureti vardır.

3. — Toprak Mahsulleri Vergisi artıklarının tahsil kabiliyeti olmadığı hakkındaki mütaleaların yerinde bulunmadığı aksine olarak bu verginin tahsil kabiliyetinin mevcut olduğu 1946 yılı aralık ayında bu vergiden bir milyon liralık tahsilât yapılmasıyla sâbittir.

4. — Yukarıdaki sebepler vârit olmakla beraber esası kaldırılmış olan bir verginin biran önce tasfiyesi de bir zarurettir. Bunun için tamamen affı yerine kısmen affı cihetine gidilmesinde fayda olduğu kanaatındayız.

Şöyle ki: 4888 sayılı Kanunla paraya çevrilmiş olan borçlarından, şimdiye kadar enaz yarısını ödemiş olanların geri kalan borçlarının affı ve hiç ödememiş olanlarla yarından daha az ödemiş olanlardan, 1947 senesi sonuna kadar borçlarının yarısını ödeyenlerin de kezalik diğer yarısının affı ve buna rağmen ödemeyenler olursa onlar hakkında umumi hükümler dairesinde işlem yapılması verginin tamamen affından veyahut tahsilinden doğacak mahzurları önleyici mahiyette görülmektedir. Bu suretle bütçeye konmuş olan 8 milyon liralık ödenek başka bir mükellefiyet ihdasına lüzum kalmadan kapanmış olacak ve mükellefler de yarıya inmiş olan borçlarını fazla bir sıkıntıya düşmeden ödemek imkânını bulacaklardır.

Bu sebeplerden ötürü çoğunluğun kararına muhalif bulunduğumuzu arz ederiz.

İzmir	Kastamonu	Samsun
Ş. Adalan	H. Çelen	R. Işıtan
	Tokad	
	C. Kovalı	

T. B. M. M.

Bütçe Komisyonu

Esas No. 1/49, 2/10, 2/19

Karar No. 72

15 . V . 1947

Yüksek Başkanlığa

Toprak Mahsulleri Vergisi artıklarının taksitlendirilmesi hakkında Maliye Bakanlığınca hazırlanarak Başbakanlığın 14 . XI . 1946 tarihli ve 6/2633 sayılı tezkeresiyle Yüksek Meclise sunulan kanun tasarısı ile toprak mahsulleri vergisi artıklarının affı hakkında Seyhan Milletvekili Sinan Tekelioğlu tarafından Yüksek Başkanlığa 29 . IX . 1946 tarihinde sunulan kanun teklifi ve yine bu vergi artıklarının affı hakkında Çorum Milletvekili Doktor Nejdet Yücer tarafından Yüksek Başkanlığa 11 . XII . 1946 tarihinde sunulan kanun teklifi, bu tasarı ve tekliflere dair Tarım ve Maliye Komisyonlarının raporları ile birlikte komisyonumuza havale edilmekle teklif sahipleri ve Maliye Bakanı adına Maliye Müsteşarı ve Gelir Genel Müdürü hazır oldukları halde incelenip konuşuldu.

Bilindiği üzere, ikinci dünya harbinin doğurduğu zaruretler yüzünden alman olağanüstü tedbirler arasında bazı geçici ve olağanüstü malî tekliflerde bulunmakta idi. Bunlardan biri olarak, 7 Haziran 1943 tarihli ve 4429 sayılı Kanunla, yurd istihsalinde halkımızın en büyük kitlesini teşkil eden çiftçinin istihsalı, toprak mahsullerinden, malûm esaslar dairesinde vergi alınması kabul edilmiştir. Bu kaundan sonra aynı konuya ait olarak 14 Şubat 1943 tarihli ve 4503 sayılı Kanunla zeytin tanesi ve yağm-dan alınacak vergilere ilişkin bazı hükümler konuşmuş ve 26 Nisan 1944 tarih ve 4553 sayılı Kanunla da, bu vergi tatbikatında geçen tecrübelere istinaden yeni hükümler ve esaslar kabul edilmiştir. 4553 sayılı Kanununun 59 ncu maddesinde de yazılı olduğu üzere, bu vergi Millî Korunma Kanununun tatbikine lüzum kalmadığının Hükümetçe ilân edildiği malî yılın sonunda kaldırılacak idi. Büyük Millet Meclisince 23 Ocak 1946 tarihinde kabul buyurulan 4840 sayılı Kanunla 1 Ocak 1946 tarihinden itibaren bu vergi kaldırılmış ve bu suretle konduğu zaman düşünülen vakitten evvel tarihe intikal etmiştir.

Bundan sonra, bu verginin tahsil edilmeyen artıkları hakkında 17 Mayıs 1946 tarihinde 4888 sayılı Kanunla bazı hükümler konmuştur. Bu Kanunla aynen tahsili gereken vergi borçlarının paraya çevrilmesi kabul olduğu gibi verginin ödenmesindeki gecikmeden doğan vergi cezaları ile kuraklıktan muayyen hadlerde zarar görenlerin vergi borçları da affedilmiştir.

Bugünün şartları karşısında Hükümet; gerekçesinde gösterilen sebeplere dayanarak, henüz tahsil edilemeyen vergi artıklarının 1947 ve 1948 yıllarında dört taksitte tahsilini ve ödemede gecikmeden doğan ceza zamlarının afları gibi hükümleri muhtevi olarak hazırlandığı kanun tasarısını Yüksek Meclise tevdi etmiş, bu arada iki Milletvekili de bu vergi artıklarının tamamen affedilmesini teklif etmiştir.

Komisyonumuzca yapılan inceleme sonuçlarına göre, bu verginin kabul edildiği 1943 yılından beri vergi tahakkuk yekûnu 263 milyon küsur lira, 1946 yılı sonuna kadar tahsilât yekûnu 241 milyon küsur liradır. (Bu hesapta Toprak Ofisi tarafından aynen alınıp henüz hesabı Maliye ile görülmiyen kısım harihtir) 1947 yılı gelir bütçesinin kabulü sırasında, bütçenin vergi artıklarına ilişkin bölümü rakamları, bu vergi artıklarından sekiz milyon liranın bu yıl tahsil edileceği tahmin edilerek tesbit edilmiş idi.

1947 yılı başındanberi, bu vergi artıklarından iki milyon küsur liraya yakın bir kısmı tahsil edilmiştir. bu miktarın büyük bir kısmı ihraç, satış veya çirçirleme sırasında tahsili gereken vergi borçlarına aittir. Diğer kısımlardaki borçlar hakkında takibat Ocak ayı sonundan beri, Maliye Bakanlığının emriyle durdurulmuş bulunmaktadır.

Bu tasarı ve tekliflerin Tarım ve Maliye Komisyonlarında incelenmesi sonunda Tarım Komisyonu oybirliğiyle ve Maliye Komisyonu çoğunlukla bu vergi artıklarının afedilmesini uygun görmüş, Maliye Komisyonunun azınlığı vergi borçlarından hâlen veya 1947 yılı sonuna

kadar borçlarının yarısını ödemiyeenlerin bakiye borçlarının affı ve bu miktar borcu ödemiyeenler hakkında umumi hükümlerin uygulanması mütalâasında bulunmuştur.

İşin Komisyonumuzda tetkiki sırasında; bir kısım üyeler, Maliye Komisyonu azınlığının düşüncesine katılmış ve bir kısım üyeler de vergi tahakkuk miktarları az olan borçların borçlarından bir kısmını hemen ve peşin ödeyenler hakkında daha müsamahalı bazı esasları ihtiva eden kısmi affın kabulü uygun olacağı mütalâasında bulunmuşlardır. Komisyon çoğunluğu, (kısmî af mütalâasında bulunan sekiz oya karşı on iki oyla) bu vergi artıklarının affını uygun görmüştür.

Vergi artıklarının affı cihetine gidilmesi, vergi mükellefiyetinde adaleti sağlıyan esaslardan biri olan müsavat prensipini ihlâl edeceği ve vaktinde ödenmiyen bir mükellefiyetten zamanla kurtulma imkânının bulunabileceği yolunda bir zehabın vücut bulmasına meydan vererek halkın vergi mükellefiyetlerine karşı itimadını sarsabileceği ve bu sebeplerle vergi artıklarının affedilmesinin normal şartlar dairesinde gerek sosyal adalet icapları ve gerek ahlakî tesirler bakımından umumi kaide ve esaslara uymıyacağı hususunda Komisyon üyeleri aynı fikir ve düşüncededirler. Komisyon azınlığı, bu kaide ve esasın Toprak Mahsulleri Vergisi artıkları hakkında da gözönünde tutulması lâzımgelceceği düşüncesindedir.

Komisyon çoğunluğu, olağanüstü zamanların doğurduğu ağır zaruretlere karşısında kabul edilen ve gerek vergi tekniği ve gerek sosyal adalet bakımından, normal vergi esaslarına ve mükellefiyet adaleti icaplarına tam bir mutabakat arzedececeği şüphesiz bulunan, geçici zamanlara münhasır ve olağanüstü vergiler hakkında da normal vergiler için tatbiki tabii olan bu genel kaidenin tam bir şekilde tatbikının her zaman mümkün olamayacağı hattâ bu şekilde bir tatbikin, cemiyet için bazan daha zararlı tesirleri olabileceği noktai nazararında bulunmuş ve aynı suretle fevkalâde zamanların zaruri bir icabı ve geçici bir vergi olarak kabul edilip halkın daha az bir kısmını ilgilendiren varlık vergisi artıklarının affı şeklindeki muamelenin, iktisadi şartlar bakımından daha zor durumda bulunan çiftçiler hakkında bu olağanüstü ve geçici vergi borçları için de kabul

ve tatbik edilmesinin yerinde ve doğru olacağı kanaatinde bulunmuştur.

Vergi artıklarının tamamının affı yolundaki çoğunluk kanaatinin husulünde şu düşünceler de âmil olmuştur:

Yukarıda izah edildiği üzere, takriben 263 milyon lira raddesinde tahakkuk ettirilen bir vergide yine takriben 20 milyon lira raddesindeki bir artık, bilhassa olağanüstü vergilerde tabii görülebilecek bir nispet arz etmektedir. Verginin kaldırılmasından bugüne kadar Maliyece yapılan takiplere rağmen bu miktar verginin tahsil edilememiş bulunmasını, olağanüstü şartlar içinde tarhedilen bu verginin bugünkü borçlarının ödeme kudreti olmıyan mükellefler olduğu ve bu artıkların bundan sonra tahsilinin büyük zorluğa ve hattâ imkânsızlığa mâruz kalacağı hususlarının bir karinesi addetmek de yerinde bir düşünce olur.

Bu arada, 1945 yılında yurdun büyük bir bölgesinin mâruz kaldığı kuraklık ve İkinci Dünya Harbinin devam eden iktisadi zorlukları da, bu vergi artığının tahsilini çok güçleştirecek ve hattâ gayrimümkün bir hale getirecek âmillerden biri olarak mütalâa edilebilir.

Vergi mükellefiyetinde müsavatı sağlıyabilmek ve vatandaşın ödenmiyen bir vergi mükellefiyetinin zamanla ortadan kalkabileceği yolunda bir zehaba kapılmasını önleyebilmek için, kaide olarak, vergi artıkları borçlarını, tahsil usulünün belirli kaideleri ile karşı karşıya bırakmak ve başkaca bir işlem tatbik etmek gerekir.

Komisyonumuzda gerek Maliye Komisyonu azınlık oyuna katılan ve gerek yeni bir şekil ileri süren üyelerin teklifleri de kısmen olsun bir vergi affını ihtiva etmektedir. Bu şeklin, tatbikatta gerek borçlu mükellefler, gerek görevli daireler için bir takım zorluklar meydana getirebileceği çok vârit olmakla beraber, (kısmen verginin affını ihtiva ettiğine göre) sözü geçen genel kaide ve esasa tam bir uygunluk arz etmediği de âşikârdır. Fihâkika azınlık oyu dairesinde kısmi affın da, müsavat kaidelerini ihlâl edeceği ve ödenmiyen vergi borcundan zamanla kısmen olsun kurtulma imkânının bulunacağı yolunda bir zehabın husulünün mümkün kılabilceği de şüphesizdir.

Bu vergi artıklarının affedilmesi 1947 yılı bütçesine gelir tahminlerinde vergi artıkları

tahsilâtı olarak tahmin edilen miktarda altı milyon liralık bir eksiklik tesiri yapacaktır. Devlet gelirleri tahsilâtının bugüne kadarki seyrine nazaran bu noksanın gelir artışı ile kapatılabileceği mütalâa ve kabul edilmiştir.

Yukarıda arz ve izah edilen sebeplere binan, harb yıllarının zaruretleri yüzünden geçici bir zaman için kabul edilmiş iken, Büyük Meclisin yerinde bir karariyle vaktinden evvel kaldırılarak tarihe karışan bir verginin, normal bir had dâhilinde bulunan ve Maliyenin takiplerine rağmen iktisadi şartların güçlüğü içinde bugüne kadar tahsil edilemeyen artıklarının tamamının affı cehetine gidilerek, bu verginin tamamen tarihe mal edilmesinin yerinde olacağı Komisyonumuzca da çoğunlukla kabul edilmiş ve kanun metni, bazı değişiklik ile bu esas dairesinde tanzim edilmiştir.

Kamutayın tasvibine arz edilnek üzere Yük-

sek Başkanlığa sunulur.

Başkan	Sözcü	Kâtip
Edirne	İzmir	Ankara
<i>M. N. Gündüzalp</i>	<i>M. Bırsel</i>	<i>F. Öjmen</i>
Afyon K.	Ankara	Ankara
<i>M. Aşkar</i>	<i>N. C. Akkerman</i>	<i>C. Gölet</i>
Antalya	Aydın	Balıkesir
<i>N. E. Sumer</i>	<i>R. Alpman</i>	<i>S. Örgeevren</i>
Bursa	Bursa	Bursa
<i>S. T. Arsal</i>	<i>F. Bül</i>	<i>Dr. M. T. Simer</i>
Diyarbakır	Diyarbakır	Diyarbakır
<i>V. Dicleli</i>	<i>İ. H. Tigrel</i>	<i>Ş. Uluğ</i>
Eskişehir	İzmir	Kırşehir
<i>A. Potuoğlu</i>	<i>S. Dikmen</i>	<i>Ş. Torgut</i>
Mardin	Niğde	Samsun
<i>R. Erten</i>	<i>R. Gürsoy</i>	<i>M. A. Yörüker</i>
Tokad		Yozgad
<i>R. A. Sevengil</i>		<i>S. İçöz</i>

BÜTÇE KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Toprak Mahsulleri Vergisi artıklarının silinmesi hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — 26 . IV . 1944 tarih ve 4553 sayılı Kanun gereğince salınan Toprak Mahsulleri Vergisinden henüz tahsil edilmemiş bulunan artıklar, her türlü cezalarıyla birlikte, silinmiştir.

MADDE 2. — 4553 sayılı Kanunun 43 ncü ve geçici dördüncü ve 4840 sayılı Kanunun birinci maddesi hükümlerinden faydalanması ge-

rekenlerin hakları saklı kalmak üzere Toprak Mahsulleri Vergisine ilişkin hükümler kaldırılmıştır.

MADDE 3. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.